

แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
หมู่บ้านคลองเขตร หมู่ที่ ๙ ตำบลบางกอบัว
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

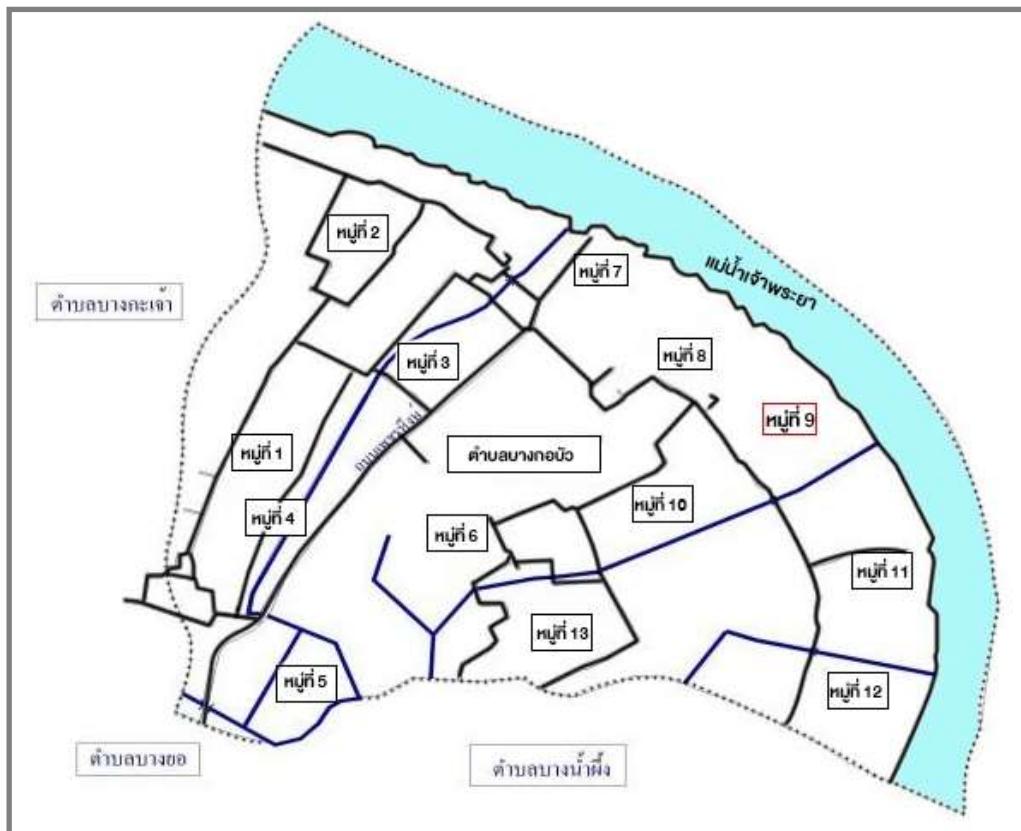

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑. ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน

๑.๑ แผนที่หมู่บ้าน

๑.๒ พื้นที่ทั้งหมด ๗๘.๔๖ ไร่ หรือ ๐.๑๓ ตารางกิโลเมตร

๑.๓ อาณาเขต

ตำบลบางกอบัวตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกด้านทิศเหนือของพื้นที่สีเขียวขนาดใหญ่ที่ชาวบ้านทั่วไปเรียกกันว่า “กระเพาะหมู” ในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ฝั่งตรงข้ามกับเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร มีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งอาณาเขต จากความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ชาวบ้านจึงมีอาชีพดั้งเดิมที่ทำกันมานาน คือ การทำสวนผลไม้ที่สร้างชื่อเสียงมากที่สุด คือ “มะม่วงน้ำดอกไม้” ซึ่งเป็นผลไม้ตามฤดูกาลของอำเภอพระประแดงที่มีรสชาติหวานหอมเป็นที่นิยมของผู้บริโภค ซึ่งบ้านคลองเขตร หมู่ที่ ๙ ตั้งอยู่ในตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ห่างจากอำเภอพระประแดงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ ๖ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดสมุทรปราการไปทางทิศใต้ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	แม่น้ำเจ้าพระยา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๑๐
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๑๑
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๘

๑.๔ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่อำเภอพระประแดง โดยทั่วไปจะเป็นพื้นที่ราบ เป็นเขตสังคมเมือง มีด้วยกันทั้งหมด ๑๕ ตำบล โดยแบ่งออกเป็นสองฝั่งของแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอพระประแดงเป็นอำเภอที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ทำให้พื้นที่ทำการเกษตรมีจำนวนน้อย โดยปัจจุบันคงเหลือพื้นที่ทำการเกษตรเพียง ๖ ตำบล ได้แก่ ตำบลทรงคนอง ตำบลบางยอ ตำบลบางกอบัว ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบางกระสอบ และตำบลบางน้ำผึ้ง ซึ่งจะเรียกพื้นที่ทั้งหมดนี้ว่า “คู้บางกระเจ้า” พื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ลักษณะแบบร่องสวน ซึ่งพื้นที่ของตำบลบางกอบัวเป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีถนนสายหลัก คือ ถนนเพชรหิรัญ มีความยาวในเขตตำบลบางกอบัวโดยประมาณ ๒,๐๐๐ เมตร และมีท่าเทียบเรือหมู่ที่ ๗ ตำบลบางกอบัว เป็นท่าเรือที่ใช้ในการคมนาคมทางน้ำระหว่างตำบลบางกอบัวไปกรุงเทพมหานคร เนื่องจากพื้นที่ในตำบลบางกอบัวเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างจึงยังพบได้ไม่มากนัก อีกทั้งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนเกษตรกรรมมีการก่อสร้างสะพานทางเดินเท้ายกระดับคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) เชื่อมทุกหมู่บ้านเป็นระยะทางรวมกันกว่า ๓๐ กิโลเมตร

๑.๕ ลักษณะภูมิอากาศ

มีอากาศเย็นสบาย ไม่ร้อนจัด ในฤดูร้อนมีความชื้นในอากาศสูง เนื่องจากอิทธิพลลมชายทะเลและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีปริมาณน้ำฝนตกมากช่วงเดือนกันยายนและตุลาคม ฤดูร้อนเริ่มประมาณต้นเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม และฤดูหนาวอยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ มีอุณหภูมิเฉลี่ยเท่ากับ ๒๘.๘ องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายนมีค่าเท่ากับ ๓๐.๙ องศาเซลเซียสและอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคมเท่ากับ ๒๖.๔ องศาเซลเซียส

๑.๖ จำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น ๒๙๑ คน แยกเป็น ชาย ๑๓๐ คน หญิง ๑๖๑ คน

๑.๗ จำนวนครัวเรือน ๑๐๗ ครัวเรือน

๑.๘ การประกอบอาชีพ (อาชีพหลักของครัวเรือน)

ภาคการเกษตร

(๑) อาชีพ ทำสวน จำนวน ๑๘ คน

นอกภาคการเกษตร

(๑) อาชีพ รับราชการ จำนวน ๓๐ คน

(๒) อาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน ๑๘๐ คน

(๓) อาชีพ ค้าขาย จำนวน ๑๐ คน

๑.๙ หมู่บ้าน มีรายได้ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ปี รายจ่าย ๒๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
มีหนี้สิน - บาท

๑.๑๐ จำนวนกลุ่มกิจกรรม/อาชีพ มีจำนวน - กลุ่ม ดังนี้

๑.๑๑ กองทุนในหมู่บ้าน มีจำนวน ๑ กองทุน ดังนี้

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่ ๙ ตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

๑.๑๒ ข้อมูลคมนาคม/สาธารณูปโภค

(๑) การเดินทางเข้าหมู่บ้าน

สภาพการคมนาคมของตำบลบางกอบัว มีถนนสายหลัก คือ ถนนเพชรหิรัญ จากตำบลบางกอบัว ถึงอำเภอพระประแดงผ่านตำบลบางยอ ตำบลทรงคนอง และทางน้ำมีท่าเรือสำหรับเดินทางข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาตรงข้ามกับท่าเรือคลองเตย กรุงเทพมหานคร ส่วนการเดินทางสัญจรในหมู่บ้านจะใช้ทางเดินเท้า คสล. กว้าง ๑.๒๐ เมตร เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่น้ำท่วมขังและเป็นสวน จึงต้องใช้รถจักรยานยนต์สำหรับเดินทาง เส้นทางหลักสำหรับใช้ในการคมนาคม มีดังนี้

(๒) สาธารณูปโภค

๑) การคมนาคมขนส่ง (ทางบก, ทางน้ำ, ทางราง ฯลฯ)

- ถนนคอนกรีตเข้าหมู่บ้าน จำนวน ๒ แห่ง
- ทางเดินเท้า คสล. เชื่อมทุกหมู่บ้าน
- ท่าเรือโดยสาร จำนวน ๑ แห่ง

๒) การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้านและทุกครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในเขตตำบลบางกอบัว

๓) การประปา

มีน้ำประปาส่วนภูมิภาคใช้เกือบทุกครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๐ โดยเหลืออีก ๑ ครัวเรือนประสบปัญหาเจ้าของที่ดินไม่ยินยอมให้เดินท่อประปาผ่านที่ จึงต้องอาศัยต่อน้ำจากบ้านข้างเคียงแทน

๔) โทรศัพท์

ประชากรทุกครัวเรือนมีโทรศัพท์พื้นฐานหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้

๕) ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง

ไม่มีหน่วยงานไปรษณีย์ในพื้นที่ แต่ใช้บริการที่ไปรษณีย์พระประแดงและไปรษณีย์ปากัดในการฝากส่งวัสดุ ครุภัณฑ์

(๓) แหล่งน้ำ

- แหล่งน้ำธรรมชาติ

ประชาชนที่ทำการเกษตรในตำบลบางกอบัวส่วนใหญ่มีแหล่งน้ำมาจากธรรมชาติ คือ แม่น้ำเจ้าพระยา และลำคลอง ๖ สาย แต่ประสบปัญหาน้ำเค็มหนุนเข้าสวนเกษตร จึงได้มีการจัดหาถังน้ำไว้สำหรับจัดเก็บน้ำจืดหรือน้ำประปามาทำการเกษตรแทน โดยมีแหล่งน้ำธรรมชาติดังนี้ แม่น้ำเจ้าพระยา คลองบน คลองวัด คลองแพ คลองเขตร คลองตาสี และ คลองยายเอ็ด

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

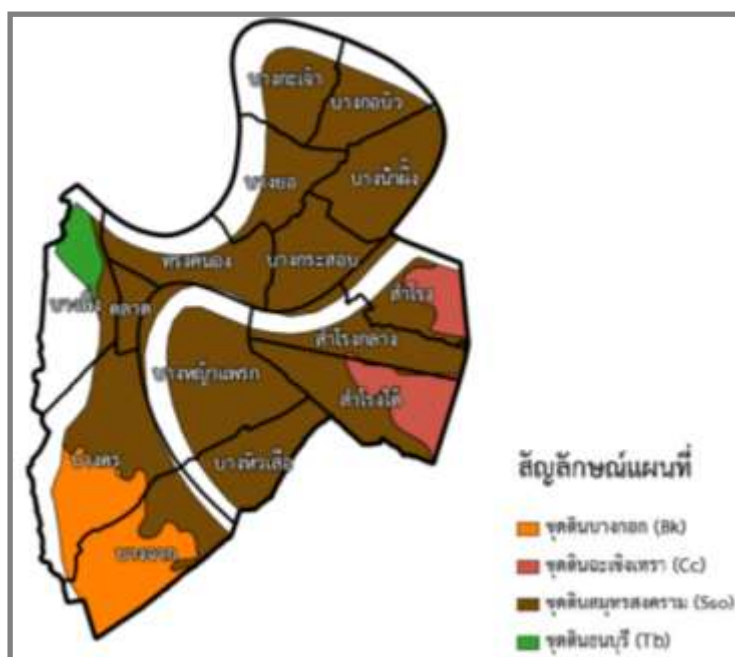
๒.๑ จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ๑๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๘ ของครัวเรือนทั้งหมด

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ทั้งหมด ๗๘.๔๖ ไร่ แบ่งเป็น

(๑) ที่นา - ไร่	คิดเป็นร้อยละ	-	ของพื้นที่ทั้งหมด
(๒) ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๕๓.๐๒ ไร่	คิดเป็นร้อยละ	๖๗.๕๘	ของพื้นที่ทั้งหมด
(๓) พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก - ไร่	คิดเป็นร้อยละ	-	ของพื้นที่ทั้งหมด
(๔) เกษตรอื่นๆ - ไร่	คิดเป็นร้อยละ	-	ของพื้นที่ทั้งหมด

๒.๓ ลักษณะดิน

ลักษณะดินของจังหวัดสมุทรปราการแบ่งออกเป็น ๘ กลุ่มชุดดิน ซึ่งดินในพื้นที่ตำบลบางกอบัว เป็นชุดดินสมุทรสงคราม (Sso) ที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกร่อง เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลเข้มปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH ๖.๐ – ๘.๐) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียวสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง (pH ๗.๐ – ๘.๐) ดินล่างตอนล่างอาจเป็นดินเลนทะเลสีเทาเข้มหรือสีเทาปนเขียวที่มีค่าปัจจัย (n-value) มากกว่า ๐.๗ ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง (pH ๗.๐ – ๘.๐) เป็นดินเค็ม การระบายน้ำไม่ดี ควรปรับสภาพดินก่อนการนำไปใช้ประโยชน์ในการเกษตร และควรควบคุมระดับน้ำและจัดทำระบบป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตร

๒.๔ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ได้แก่ :

ประชาชนที่ทำการเกษตรในตำบลบางกอบัวส่วนใหญ่มีแหล่งน้ำจากธรรมชาติ คือ แม่น้ำเจ้าพระยาและลำคลอง ๖ สาย แต่มักจะประสบปัญหาน้ำเค็มหนุนเข้าพื้นที่การเกษตร จึงได้มีการจัดหาถังน้ำไว้สำหรับจัดเก็บน้ำจืดหรือน้ำจากประปามาทำการเกษตรแทน

๒.๕ สินค้าเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

สินค้า : มะม่วงน้ำดอกไม้

เกษตรกร ๑๒ ราย พื้นที่ปลูก/เลี้ยง ๔.๐๙ ไร่ ผลผลิต - กิโลกรัมต่อปี

สินค้า : ผึ้งชันโรง

เกษตรกร ๕ ราย พื้นที่ปลูก/เลี้ยง ๕๕ ไร่ ผลผลิต ๓ - ๕ ลิตรต่อปี

๒.๖ สินค้าเกษตรของหมู่บ้านที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

มะม่วง ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

๒.๗ แหล่งตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง (เสาร์ - อาทิตย์)

๒.๘ จำนวนกลุ่มเกษตรกร มีจำนวน ๑๐ กลุ่ม ดังนี้

- (๑) กลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรบางกอบัว ปีที่จัดตั้ง ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๖
สมาชิก ๑๐ คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน นางพิชญ์สินี แก้วรุ่งเรือง
- (๒) กลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรธนิดาบางกอบัว ปีที่จัดตั้ง ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๙
สมาชิก ๑๐ คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน นางสาวธนิดา วงษ์อุทิศ
- (๓) กลุ่ม ส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกมะม่วงตำบลบางกอบัว ปีที่จัดตั้ง ๑ มกราคม ๒๕๕๘
สมาชิก ๑๕ คน เงินทุน ๕,๐๐๐ บาท
ชื่อประธาน นายวสันต์ รัตนวงศ์
- (๔) กลุ่ม ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ ปีที่จัดตั้ง ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗
สมาชิก ๑๗ คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน -
- (๕) กลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรบางกะเจ้า ปีที่จัดตั้ง ๖ มิถุนายน ๒๕๔๘
สมาชิก ๑๐ คน เงินทุน ๕,๐๐๐ บาท
ชื่อประธาน นางจันทนา โมรวงศ์
- (๖) กลุ่ม ส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับตำบลบางน้ำผึ้ง ปีที่จัดตั้ง ๑ มกราคม ๒๕๕๘
สมาชิก ๑๕ คน เงินทุน ๓,๐๐๐ บาท
ชื่อประธาน นายสำรวย แก้วสุวรรณ
- (๗) กลุ่ม ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดบางน้ำผึ้งใน ปีที่จัดตั้ง ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒
สมาชิก ๑๖ คน เงินทุน - บาท
ชื่อประธาน -
- (๘) กลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรตำบลบางยอ ปีที่จัดตั้ง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔
สมาชิก ๑๒ คน เงินทุน ๕,๐๐๐ บาท
ชื่อประธาน นางสาวจรินทร์ กรรณนุช
- (๙) กลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรครุไทร ปีที่จัดตั้ง ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๖
สมาชิก ๑๐ คน เงินทุน ๓,๐๐๐ บาท
ชื่อประธาน นางนิตยา ยิ้มละมัย
- (๑๐) กลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรบางกระสอบ ปีที่จัดตั้ง ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘
สมาชิก ๑๐ คน เงินทุน ๕,๐๐๐ บาท
ชื่อประธาน นางบุญญาภา ศิโรตม

๒.๙ อาสาสมัครเกษตรกรของหมู่บ้าน ทั้งหมด ๑ ราย แบ่งเป็น

- ด้าน เกษตร จำนวน ๑ ราย
 - ๑) นายศักดิ์สิทธิ์ กังหันแก้ว

๒.๑๐ แผนงานโครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (งบปกติ งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด งบอื่นๆ)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ		แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน ดำเนินการ
		๒๕๖๖	๒๕๖๗		
๑	ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑) พัฒนาเกษตรกรผลิตสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์พื้นที่ เหมาะสม กับพื้นที่สู่มาตรฐานสร้างความเข้มแข็งขององค์กร ๒) พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม การตลาด การ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่สินค้าไม้ผลอัตลักษณ์คุณภาพดีสู่ผู้บริโภค ๓) บริหารจัดการโครงการ	-	๖๗,๐๐๐	งบปกติ (ทั้ง จังหวัด)	สำนักงาน เกษตรจังหวัด
๒	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ๑) ถ่ายทอดองค์ความรู้การสร้างมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้ ทางการเกษตรและฝึกอบรมเกษตรกร ๒) ติดตาม นิเทศ สรุปล ประเมินผล และจัดทำรายงาน	-	๔๒,๔๐๐	งบปกติ (ทั้ง จังหวัด)	สำนักงาน เกษตรจังหวัด
๓	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร ๑) สนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และศูนย์เครือข่าย ๒) บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ๓.) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน ศพก. ๔) การพัฒนาศูนย์เครือข่าย	-	๑๗๗,๑๐๐	งบปกติ (ทั้ง จังหวัด)	สำนักงาน เกษตรจังหวัด
๔	โครงการผลิตน้ำหมักชีวภาพจุลินทรีย์ ๒ สูตรปลาทะเล		๑๕๖,๐๐๐	งบปกติ (ทั้ง จังหวัด)	สถานีพัฒนา ที่ดิน สมุทรปราการ
๕	โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง		๔๘๐,๐๐๐	งบปกติ (ทั้ง จังหวัด)	สถานีพัฒนา ที่ดิน สมุทรปราการ

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัญหาด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในหรือสภาพแวดล้อมภายใน

๑) จุดแข็ง คือ :

- มีผู้นำเกษตรกรที่เข้มแข็ง
- มีผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน เช่น สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) การปฏิบัติการทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) เป็นต้น
- เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำเกษตรเป็นของตัวเอง
- เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้ปุ๋ยเคมี
- มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการปลูก เช่น ระบบน้ำหยด
- เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๒) จุดอ่อน คือ :

- เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ
- ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด
- เกษตรกรบางรายขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น ระบบน้ำหยด

๑.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมภายนอก

๑) โอกาส คือ :

- มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวอยู่ใกล้ เช่น ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เป็นต้น
- ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการเกษตรในพื้นที่ เช่น นโยบายตลาดนำการผลิตการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว
- ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนในการทำเกษตร เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล เป็นต้น

๒) อุปสรรค คือ :

- น้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่การเกษตร
- ปัญหาน้ำเสียในพื้นที่การเกษตร
- ปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืชในพื้นที่การเกษตร
- ปัญหาด้านดินขาดความอุดมสมบูรณ์

๒. การวิเคราะห์ปัญหาด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๒.๑ ปัญหา : ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

สาเหตุ : เกษตรกรขาดความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน

แนวทางแก้ไข :

- ให้องค์ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน
- ทำแปลงสาธิตด้านการปรับปรุงบำรุงดิน

๒.๒ ปัญหา : ขาดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการเกษตร เช่น ระบบน้ำหยด ระบบการรดน้ำผ่านมือถือ

สาเหตุ : เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทำให้ขาดความรู้ด้านนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีด้านการเกษตร

แนวทางแก้ไข : ให้องค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการเกษตร

๒.๓ ปัญหา : น้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่การเกษตร

สาเหตุ : พื้นที่การทำเกษตรส่วนใหญ่ใช้น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นหลัก

แนวทางแก้ไข :

- การบริหารจัดการประตุน้ำแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน
- ส่งเสริมการใช้น้ำแบบประหยัด เช่น การปลูกพืชด้วยระบบน้ำหยดในช่วงฤดูแล้ง

ส่วนที่ ๓

แผนงาน/โครงการด้านการเกษตรตามความต้องการของหมู่บ้าน (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

ที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย/ ระยะเวลาดำเนินการ	รายละเอียด/วิธีดำเนินการ	วิธีดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วยดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงาน อื่นทำให้	
๑	โครงการส่งเสริมและฟื้นฟูสวนมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวนล (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คู้บบางกะเจ้า	กิจกรรมที่ ๑ ๙,๕๐๐ บาท/คน บจจังหวัด	คู้บบางกะเจ้า อำเภอพระ ประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘	<p>๑. <u>กิจกรรมการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวนล</u></p> <p>๑) ส่งเสริมแปลงขยายกิ่งพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวล จำนวน ๖ จุด แต่ละจุดจำนวนต้นพันธุ์ไม่น้อยกว่า ๕๐ ต้น</p> <p>๒) อบรมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกและอนุรักษ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวล (GI)</p> <p>๓) อบรมเชิงปฏิบัติการการขยายพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวล และพัฒนาแปลงเรียนรู้</p> <p>๒. <u>กิจกรรมประชุมคณะกรรมการพัฒนากิ่งพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวล ๑๘ ราย (ตำบลละ ๓ ราย)</u></p> <p>๑) กิจกรรมการประชุมคณะกรรมการพัฒนากิ่งพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวล ไม่น้อยกว่า ๑๕ ราย จำนวน ๔ ครั้ง</p> <p>๒) ศึกษาดูงานการบริหารจัดการกลุ่มภาคการเกษตร จำนวน ๑ ครั้ง</p>			✓	๑) สำนักงานเกษตรจังหวัด ๒) สำนักงานเกษตรอำเภอพระประแดง ๓) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
		กิจกรรมที่ ๒ ๖,๐๐๐ บาท/คน บจจังหวัด					✓	

ที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย/ ระยะเวลาดำเนินการ	รายละเอียด/วิธีดำเนินการ	วิธีดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วยดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	
๒	โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน	๑๐,๐๐๐ บาท/คน งบจังหวัด	คิ่งบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙	๑) อบรมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงานการจัดทำแผนที่น้ำชุมชน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริการจัดการน้ำ ๒) ถอดองค์ความรู้การบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนแบบดั้งเดิม ๓) แปลงแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน			✓	๑) โครงการชลประทาน สมุทรปราการ ๒) สำนักงานเกษตร จังหวัด ๓) สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด ๔) สำนักงานเกษตร อำเภอ

ส่วนที่ ๔

โครงการแบบย่อ (Project idea) ด้านการเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

๑. โครงการส่งเสริมและฟื้นฟูสวนมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้า

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การส่งเสริมและฟื้นฟูสวนมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้า
๒. หลักการและเหตุผล	<p>ตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก ด้านทิศเหนือของพื้นที่สีเขียวขนาดใหญ่ที่ชาวบ้านทั่วไปเรียกกันว่า “กระเพาะหมู” หรือ “คั่งบางกะเจ้า” โดยพื้นที่ตำบลบางกอบัวเป็น ๑ ใน ๖ ตำบลในคั่งบางกะเจ้า ทั้งนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้คั่งบางกะเจ้าถือเป็นพื้นที่สีเขียวที่ใหญ่ที่สุดและอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครที่ได้รับการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว และ ปี ๒๕๖๒ มีการประกาศกฎกระทรวง กำหนดให้พื้นที่เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จึงทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ในคั่งบางกะเจ้าเป็นพื้นที่เกษตรกรรม</p> <p>หมู่ที่ ๔ บางคลองเขตร ตำบลบางกอบัว มีทำการเกษตร ปลูกพืชผักผลไม้หลากหลายชนิด โดยเฉพาะมะม่วงน้ำดอกไม้รสชาติเยี่ยมที่เป็นผลไม้ขึ้นชื่อของชุมชน และการปลูกมะพร้าวแบบยกร่องที่พบเห็นได้ทั่วไป โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มะม่วงคั่งบางกะเจ้า หรือมะม่วงน้ำดอกไม้พันธุ์เขียวนวน หรือน้ำดอกไม้พระประแดง ที่มีรสชาติหวานหอม เนื้อแน่น สีจำปา เปลือกสีเหลืองอมเขียว ผลอวบอูม เมล็ดลีบ ค่าความหวานในช่วง ๑๘ - ๒๒ องศาบริกซ์</p> <p>ปัจจุบันพื้นที่ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ในคั่งบางกะเจ้าลดน้อยลงไป เนื่องจากปัญหาสภาพดินเค็มและน้ำทะเลรุกในช่วงหน้าแล้งทำให้ต้นมะม่วงน้ำดอกไม้พันธุ์เขียวนวนล้มตายเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามมะม่วงน้ำดอกไม้ GI คั่งบางกะเจ้า เป็นที่ต้องการของตลาดราคาสูงถึง ๑๔๐ บาทต่อกิโลกรัมในปีที่มีผลผลิตจำนวนน้อย อีกทั้งมีการนำไปจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าชั้นนำ ดังนั้นเพื่อให้ปริมาณผลผลิตของมะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้ามีเพียงพอต่อความต้องการของตลาด เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร และเป็นการอนุรักษ์พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้และการท่องเที่ยวสวนมะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้า จึงควรเร่งส่งเสริมและฟื้นฟูสวนมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้า โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูก การดูแลรักษาต้นมะม่วงๆ การรับรองสินค้า GI และการพัฒนาแปลงมะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้า เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้แก่ผู้ที่สนใจต่อไป</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) ส่งเสริมและฟื้นฟูสวนมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้า</p> <p>๒) เกิดแหล่งเรียนรู้การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑) มีแปลงขยายกิ่งพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน จำนวน ๖ จุด</p> <p>๒) มีแปลงสวนมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้าที่ได้ตราสัญลักษณ์สินค้า GI มะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้าเพิ่มขึ้น</p> <p>๓) มีแปลงสวนมะม่วงน้ำดอกไม้คั่งบางกะเจ้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน จำนวน ๑ แห่ง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๖ ตำบลในพื้นที่คู้้งบางกะเจ้า
๖. กิจกรรมหลัก	การส่งเสริมและฟื้นฟูสวนมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คู้้งบางกะเจ้า
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และขยายพันธุ์น้ำดอกไม้เขียวนวน (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คู้้งบางกะเจ้า ๒๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัด และ สำนักงานเกษตรอำเภอ สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ และ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ส่งเสริมแปลงขยายกิ่งพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัด และ สำนักงานเกษตรอำเภอ -
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การอบรมและส่งเสริมการใช้ตราสัญลักษณ์ GI ๒๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัด และ สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด และ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การศึกษาดูงานแปลงมะม่วงน้ำดอกไม้ที่มีมาตรฐานการผลิต ๑๓๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัด และ สำนักงานเกษตรอำเภอ -
๖.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การพัฒนาแปลงเรียนรู้การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน ๗๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัด และ สำนักงานเกษตรอำเภอ -
๖.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การประชุมคณะกรรมการพัฒนากิ่งพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวนวน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายมะม่วงน้ำดอกไม้คู้้งบางกะเจ้า ๑๘,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอ -
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ
๘. ระยะเวลา ในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙
๙. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	๔๑๘,๐๐๐ บาท งบพัฒนาจังหวัด / งบปกติ
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑) มีแปลงขยายกิ่งพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวขนาด จำนวน ๖ จุด ๒) มีแปลงสวนมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวขนาด (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คึ่งบางกะเจ้าที่ได้ ตราสัญลักษณ์สินค้า GI มะม่วงน้ำดอกไม้คึ่งบางกะเจ้าเพิ่มขึ้น ๓) มีแปลงสวนมะม่วงน้ำดอกไม้คึ่งบางกะเจ้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ เขียวขนาด จำนวน ๑ แห่ง
๑๑. ผลลัพธ์จาก การดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) มีปริมาณผลผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้เขียวขนาด (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คึ่งบางกะเจ้า ที่ได้ตราสัญลักษณ์สินค้า GI เพิ่มขึ้น และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๐ ในปี ๓ หลังสิ้นโครงการ ๒) ประชาชนผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยมีคุณภาพได้มาตรฐาน ๓) มีแหล่งเรียนรู้มะม่วงน้ำดอกไม้เขียวขนาด (GI) มะม่วงน้ำดอกไม้คึ่งบางกะเจ้าที่เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๒. โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน
๒. หลักการและเหตุผล	<p>ตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก ด้านทิศเหนือของพื้นที่สีเขียวขนาดใหญ่ที่ชาวบ้านทั่วไปเรียกกันว่า “กระเพาะหมู” หรือ “คู้บางกะเจ้า” โดยพื้นที่ตำบลบางกอบัวเป็น ๑ ใน ๖ ตำบลในคู้บางกะเจ้า ทั้งนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้คู้บางกะเจ้าถือเป็นพื้นที่สีเขียวที่ใหญ่ที่สุดและอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครที่ได้รับการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว และ ปี ๒๕๖๒ มีการประกาศกฎกระทรวง กำหนดให้พื้นที่เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จึงทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ในคู้บางกะเจ้าเป็นพื้นที่เกษตรกรรม</p> <p>หมู่ที่ ๙ บางคลองเขตร ตำบลบางกอบัว มีทำการเกษตร ปลูกพืชผักผลไม้หลากหลายชนิด โดยเฉพาะมะม่วงน้ำดอกไม้รสชาดีเยี่ยมที่เป็นผลไม้ขึ้นชื่อของชุมชน และการปลูกมะพร้าวแบบยกร่องที่พบเห็นได้ทั่วไป โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มะม่วงคู้บางกะเจ้า หรือมะม่วงน้ำดอกไม้พันธุ์เขียววอล หรือน้ำดอกไม้พระประแดง ที่มีรสชาดีหวานหอม เนื้อแน่น สีจำปา เปลือกสีเหลืองอมเขียว ผลอวบอม เมล็ดลีบ ค่าความหวานในช่วง ๑๘ – ๒๒ องศาบริกซ์</p> <p>ปัจจุบันพื้นที่ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ในคู้บางกะเจ้าลดน้อยลงไป เนื่องจากปัญหาสภาพดินเค็มและน้ำทะเลรุกในช่วงหน้าแล้งทำให้ต้นมะม่วงน้ำดอกไม้พันธุ์เขียววอลล้มตายเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วงมีความสำคัญยิ่ง</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อให้เกษตรกรนำความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสานไปประยุกต์ใช้ในสวน</p> <p>๒) เพื่อพัฒนาแปลงต้นแบบด้านการบริหารจัดการน้ำในสวนมะม่วงน้ำดอกไม้คู้บางกะเจ้า สำหรับเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรในและนอกพื้นที่</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑) จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน จำนวน ๒๐ ราย</p> <p>๒) จำนวนแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน</p>
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๖ ตำบลในพื้นที่คู้บางกะเจ้า
๖. กิจกรรมหลัก	การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	<p>อบรมเชิงปฏิบัติการการทำแผนที่น้ำชุมชน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริการจัดการน้ำ ๑๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>โครงการชลประทานสมุทรปราการ</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	<p>ถอดองค์ความรู้การบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนแบบดั้งเดิม ๔๐,๐๐๐ บาท</p> <p>โครงการชลประทานสมุทรปราการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	แปลงแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน ๗๐,๐๐๐ บาท โครงการชลประทานสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด-
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการชลประทานสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ
๘. ระยะเวลา ในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙
๙. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	๒๖๐,๐๐๐ บาท งบพัฒนาจังหวัด / งบปกติ
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑) จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน จำนวน ๒๐ ราย ๒) จำนวนแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน
๑๑. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในแปลงสวนมะม่วง GI ด้วยเทคโนโลยีผสมผสาน ไปใช้ในแปลงสวนของตนเอง ลดปัญหา น้ำเค็มเข้าสวนในช่วงฤดูแล้ง ๒) อัตราการตายของมะม่วงน้ำดอกไม้ในสวนลดน้อยลง ๓) เกษตรกรมีผลผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้เพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น